

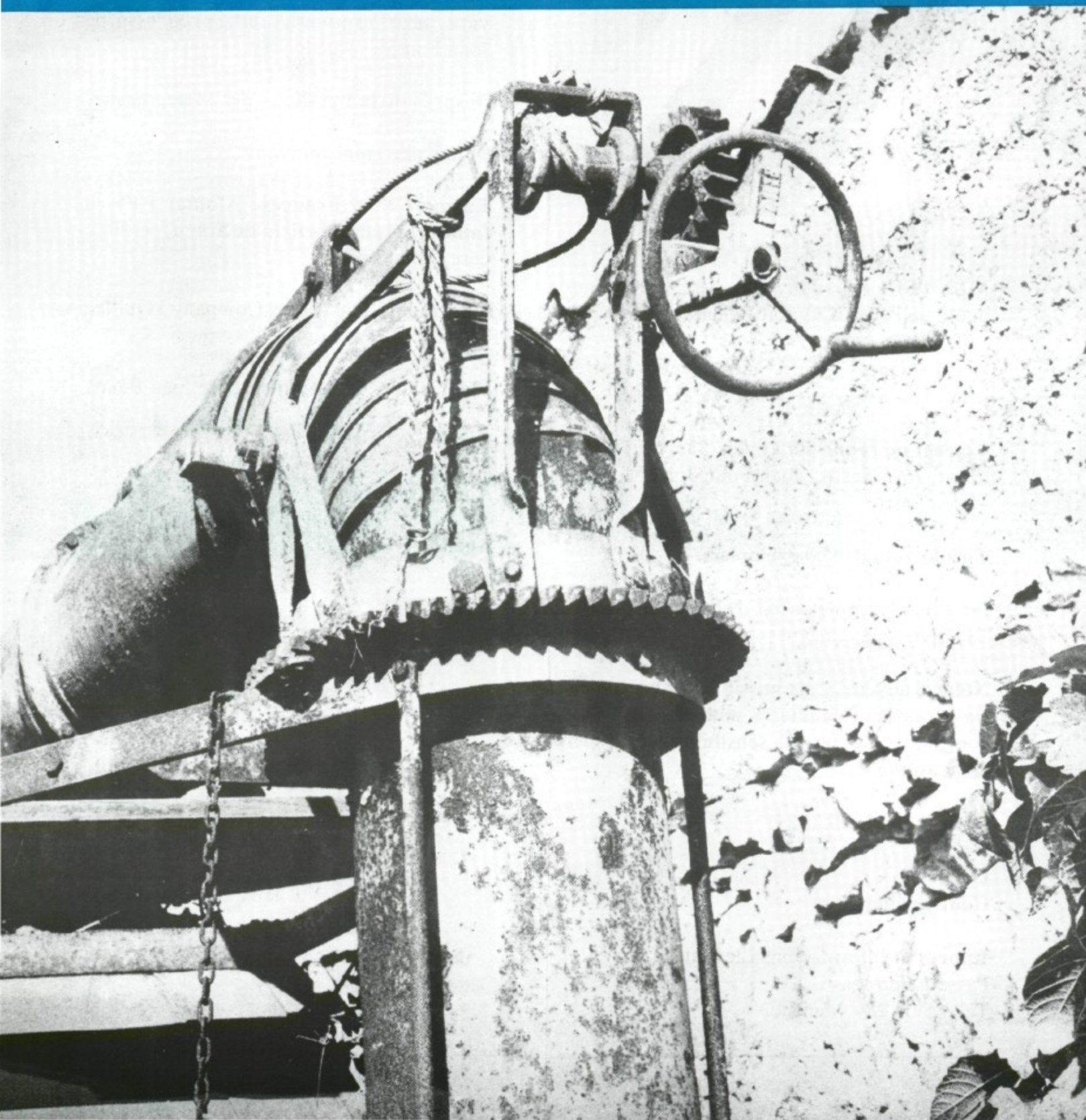
mel i sucre

Obra Cultural Balear

Sant Joan

Juny de 1991

Núm. 132

MEL I SUCRE - Juny núm. 132. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: Casa de Cultura, carrer de Bellavista, 13 - Sant Joan (Mallorca) 07240.

Consell de redacció: Gracià Sànchez, Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Mateu Sastre.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

Dipòsit legal: 49.1983

Coberta:

Contracoberta:

Imprès a: Informacions Llevant s.a.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28 - Manacor

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

— Notícies locals

— Ajuntament, per Miquel Company

— Reflexions al voltant de les darreres eleccions a Sant Joan, per Andreu Bauçà

— De 1983 a 1991. La dreta continua al davant, però l'esquerra també progressa, per Joan Font

— Després de la batalla..., per Mateu Sastre

— Dolor, per Trencapinyons

— La mort d'en Francesc Alomar i Florit, famós corredor ciclista de Sineu, per Francesc Canuto

— L'herbolari, per Miquel Company i Guillem Florit.

— Mel i sucre, dolcet dolcet, per Joan Bauçà

— Excursió.

— Aquest mes fa...

— Agenda

Notícies locals

— El maig ha estat un mes poc comú. Enguany fins i tot ha fet neu a les muntanyes de la nostra serra de Tramuntana. A més a més, fins fa dos dies la gent encara ha duit la roba de l'hivern. Ara sembla que el juny tornarà a posar les coses temporals al seu lloc.

— Les obres de la casa que en el seu moment comprà l'Associació de Premsa Forana al carrer de la Princesa ja s'han iniciat. Ara ja s'han fet les escombres i s'han aixecat columnes. Ben aviat Les reunions de totes les revistes d'aquesta associació s'hi podran reunir.

— Els indicadors de perill al revolt de Meià foren «vilment» arrabassats per un cotxe extern que sortí de la carretera. Es veu que a molts brusquers i imprudents no els fan falta els indicadors, sigui quina sigui la seva funció. Malgrat tot a hores d'ara els indicadors tornen a estar al seu lloc.

— Ja que parlem d'indicadors, el dia després de les eleccions municipals el nostre Ajuntament n'instal·là uns que prohibeixen l'aparcament de quinze dies a cada banda del carrer Bellavista. De totes maneres, n'hi ha que encara només pensen en la seva comoditat i no respecten gaire aquest senyal de tràfic. Solidaritat senyors, solidaritat.

— El santjoaner Jaume Sastre, «Curro», ha escrit un llibre amb el títol *Un puput de cresta molla*, on parla de l'anticatalanisme a Mallorca. Ha editat el llibre el popularíssim, fora del nostre poble, Mateu Juan i Florit, «Marió», editor també del no menys conegut *S'Arenal de Mallorca*. Si el voleu comprar a Ca na Blanch el venen.

— El dilluns 13 de maig tingué lloc el míting del PSOE. Només hi anaren quatre rates. Evidentment no hi havia coca i, a més, no es presentava a les eleccions locals.

— El dissabte 18 de maig tingué lloc el míting del CDS. Hi hagué una bona assistència. Parlaren el líder local Sebastià Florit, «de les Algorfes», i el del partit i candidat al Parlament Bernat Tries. Curiosament, el líder local féu un ús fantàstic de la nostra revista: es referí al conjunt fotogràfic que mostrava l'estat d'alguna de les «brillantíssimes» construccions de l'Ajuntament de Sant Joan. En canvi, el líder de Ciutat posà a parir el *Mel i Sucre*, tot indicant que s'hi deia que el PSM era l'única bona força política. La veritat, però, és que els col·laboradors escriuen el que volen i sobre les coses en què creuen. Ja ho sabeu de sempre, si voleu escriure teniu les portes obertes. Al final del míting hi va haver un refrigeri.

— El diumenge 19 de maig el PPUM omplí la sala d'actes de la casa de cultura. Intervingueren a l'acte Antoni Pastor, «de Solanda» (presentador), Gabriel Mora, «Belos» (president del PP de Sant Joan), Joan Barceló, «Mesquida» (cap de llista del PPUM), Guillem Vidal (candidat al Parlament), M. Pascual (candidat al Parlament) i Joan Verger (candidat al Parlament). L'actual president del Consell Insular de Mallorca, el montuïrer Joan Verger, féu un atac frontal al PSOE, enemic polític número u.

— El dimecres 22 de maig Unió Santjoanera ralitzà el seu míting. Hi hagué coca al final. L'única veu parlant fou la del comandant Mates. Que posà en pràctica totes les armes perquè la tercera edat li donàs el vot.

— El divendres 24 de maig tingué lloc el míting del PSM. Hi hagué coca al final, molta gent i una alfabeguera per cada assitent. Parlaren Gabriel Company, «Punto» (presentador), Joan Sastre, «Marió» (ex-regidor), Miquel Company, «Mena» (regidor de Cultura), Francesc Nicolau, «Parrec» (candidat a l'Ajuntament), Gracià Sánchez. (cap de llista).

— El mateix dia tingué lloc a la cambra agrària el míting d'Arrels. Hi hagué espectació i interès per veure que passaria. La veritat fou que tot durà molt poc temps.

— La campanya electoral s'ha caracteritzat per una gran normalitat. Els partits penjaren papers, cartells, banderoles, pancartes... Es repariten paperetes i informació dels diferents partits que es presentaven a les eleccions. Hi hagué una taula rodona organitzada per Onda Cero de Manacor, a la qual hi assistiren totes les formacions que es presentaren a les eleccions locals.

— Després de tot aquest truí arribà el gran dia. El PPUM fou la llista més votada i obtingué cinc (5) regidors. El PSM fou la segona llista més votada i obtingué dos (2) regidors. La tercera llista amb més vots fou

Unió Santjoanera, que n'obtingué un (1). La quarta llista més votada fou Arrels, que n'obtingué també un (1). El CDS no podrà estar dins el nou Ajuntament, ja que no pogué aconseguir cap regidor.

— Ja que parlem de resultats electorals, cal ressaltar la victòria contundent del PSM a Vilafranca (PSM 7 - PPUM 4), que va fer desbordar l'alegria de la majoria de vilafranquers.

— A finals de maig es va provar la xarxa d'aigua potable i ja hi va haver problemes. De moment sabem que al cap de cantó del carrer Major amb el carrer Belisari l'aigua només deixà la vorera penjant, ja que l'aigua que sortia per un forat de la tuberia s'endugué tota la terra. També sabem que hi hagué problemes davant el local de Can Tronca.

— El dijous 23 de maig s'inaugurà la pista de tennis. L'acte electoral, mancaven dos dies per a les eleccions, fou bastant concorregut i, a més de les autoritats pertinents, hi va haver un partit d'exhibició patrocinat per la Banca March. Des de llavors ençà la pista és plena vint hores al dia. Si voleu jugar només heu de demanar hora a en Nino. De moment tot és de franc.

RESTAURANT

SA TORRE DE S'AIGO

Sant Joan

Elèctrica

PEP DES SAIG

instal.lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 tel. 52 63 23

Sant Joan

— El diumenge 5 de maig s'inaugurà la «segona» fase de l'edifici per a Club de la Tercera Edat, que fou presidida per Gabriel Cañellas, Joan Verger, els màxims dirigents de Sa Nostra i de la família que donà el solar. Fou un autèntic acte electoralista per captar vots. Ja se sap, tot aquell que comanda vol demostrar que ha fet alguna cosa.

— El 25 de maig sortí al carrer una nova revista: *Damunt damunt*. Aquesta revista és feta gairebé únicament per Miquel Florit, «de cas Sastre». Sembla que la revista *Sant Joan* ha desaparegut definitivament després de més de vint anys. Donam la benvinguda a *Damunt damunt*.

— Aquests dies passats s'ha acabat de confeccionar el padró municipal d'habitants. La població de Sant Joan, segons aquest cens, ha quedat reduïda a poc més de 1.600 persones.

— Una altra vegada, el grup folklòric local Aires de Pagesia farà un intercanvi amb un altre grup de fora de Mallorca.

— El mal temps i la humitat han fet que la fruita s'hagi fet malbé. Quasi no hi ha ni pomes, ni prunes, ni peres i, fins i tot, no hi haurà ni ametles ni melons. Sembla que l'única cosa que se salvarà seran els cereals, però hores abans de dur la revista a la impremta les pluges hauran fet que això no sigui veritat. L'aigua que ha caigut els darrers dies de maig farà que l'anyada de cereals pugui treure rovell o podrir-se.

— El globus aerostàtic que l'any passat aterrava dins el nostre terme, ara que ve el bon temps, torna a fer eixides. Si el voleu veure aixecau-vos d'hora.

— A la sala ja han fet algunes reunions entre el veinats que volen connectar-se amb la xarxa d'aigua potable. De moment, diuen que la quota de connexió serà d'unes 15.000 ptes.

Ells voten, i tu?

Votar és decidir el futur de la nostra Comunitat. Per això és important que tots hi participem. Amb el vot exercim la democràcia i tu també hi tens part.

El proper dia 26 de maig decidirem entre tots els qui formaran el Parlament, els qui ens representaran i dirigiran el destí de la nostra Comunitat.

Amb la teva decisió individual, configurarem el futur comú. Per això, cadascu vota pel bé de tots. Participar és important. Ells ho saben i per això voten.

El futur de Balears també depèn de tu.

GOVERN BALEAR

decideix
VOTA

PER BÉ DE TOTS

26 DE MAIG

ELECCIONS AUTONÒMIQUES

AJUNTAMENT

Resum de la sessió extraordinària celebrada per l'ajuntament de Sant Joan el dia 30 d'abril de 1991. La sessió començà passats cinc minuts després de l'hora citada. Hi assistiren el batlle, en Joan Matas Gayà, en Joan Matas Antich, en Biel Mora i Arnau Company. No hi assisteixen, en síntesi, els regidors Francesc Bover, Sebastià Florit, Arnau Gayà i Miquel Company.

L'ordre del dia era el següent:

1. Aprovació de l'esborrany de l'acta de la sessió anterior.
2. Locals i llocs per a propaganda electoral.
3. Designació de les meses electorals.
4. Tribunal pel concurs de secretaris-interventors.
5. Pla de millorament de façanes per 1991.
6. Rectificació de l'inventari de bens corresponents a l'exercici de 1990.
7. Disconformitat amb la política de la CEE sobre fruits secs.

Aquesta sessió extraordinària estava fixada per l'establiment de taules i membres de les taules electorals. No hi havia cap punt interessant, exceptuant-ne tant sols el punt que feia referència a la disconformitat amb la política de la CEE sobre fruits secs per a l'any 91/92, sol·licitant-ne la retirada.

Resum de la sessió ordinària celebrada per l'ajuntament de Sant Joan el dia 31 de maig de 1991. La sessió començà amb prop de 10 minuts de retràs sobre l'horari previst. Hi assistiren el batlle, quasi recuperat de la seva dolència, en Joan Matas Gayà, en Joan Matas Antich, en Biel Mora, n'Arnau Company i en Miquel Company. No hi assistiren en Francesc Bover, n'Arnau Gayà i en Sebastià Florit.

L'ordre del dia era el següent:

1. Aprovació de l'esborrany de l'acta de la sessió anterior.
2. Assabentar de les resolucions del batlle des de la sessió anterior.
3. Vacant de Jutge de Pau titular.
4. Informe sobre modificació de la demarcació del Registre de la Propietat.
5. Aprovació de models per la declaració de béns patrimonials i causes de possible incompatibilitat de regidors.
6. Subvenció per a la festa del Llibre.
7. Comptes de Recaptació de l'any 1990 del govern Balear.
8. Aprovació de la renovació del padró d'habitants en data d'1 de març de 1991.
9. Precs i preguntes.

Miquel Company Florit

La sessió, la penúltima de la legislatura, presentava com a punts interessants la vacant de jutge de pau i la renovació del padró d'habitants. Pel que fa al jutge es reconeixia la dimissió de Joan Matas, *Peremaiol*, deixant la vacant per elegir per al pròxim consistori.

El padró d'habitants quedà definitivament establert en 1667 habitants, cent quaranta-un menys que l'anterior i tres-cents quaranta-vuit menys que el padró de 1980. En definitiva, si tenim com a referència els censos de la dècada dels anys vint, la població ha baixat al nostre municipi entre 900 i 1000 habitants i això que n'hi ha prop de 700 que estan dins el sector demogràfic de la tercera edat.

Per últim, cal destacar la queixa del nostre consistori respecte a la demarcació de la sub-seu del Registre de la Propietat de Manacor que es vol situar a Petra. Com sempre, ni PACs, ni demarcacions del registre, etc, res de res.

Reflexions al voltant de les darreres eleccions a Sant Joan

Sempre he sentit dir que és molt més fàcil torear el bou quan ja ha passat. I amb això de les eleccions sempre passa igual: és molt més fàcil parlar-ne després i, sobretot, és molt més bo de fer no equivocar les prediccions. Primerament, per entrar en tema, he de dir que aquestes eleccions, com totes, han tingut guanyadors i perdedors. El guanyador, en aquest cas, ha estat, com tothom sap, la coalició PP-UM. El PSM i l'Arrel han estat guanyadors morals. Els altres, US i CDS, perdedors. S'han de tenir en compte les expectatives de vot de cada candidatura.

En segon lloc, aquestes han estat unes eleccions amb sorpreses: quasi tothom esperava que PP-UM guanyaria més o manco com ho ha fet, però quasi ningú no esperava que l'Arrel aconseguís un regidor, que el CDS no n'obtingués cap, la US només un o que el PSM doblàs els resultats anteriors i en tengués dos.

En tercer lloc, crec que aquestes eleccions són les del començament del canvi. Quin canvi?, podeu demanar-vos. Malgrat que aparentment tot segueix igual, amb un PP-UM en majoria absoluta, crec que no és tal com pareix a primera vista. Durant les dues darreres legislatures, els vuit anys darrers, només una persona d'entre 20 i 30 anys ha estat regidor del nostre Ajuntament. Sis anys en Joan Sastre i dos en Miquel Company. A les darreres eleccions han sortit tres regidors d'aquesta edat: Josep Mas, 24 anys, per Arrel, Gracià Sánchez, 24 anys, pel PSM, i Francesc Nicolau, 25 anys, pel PSM. Entre tots tres ocupen el 30% de les places de regidors del nostre Ajuntament. No hi ha cap persona que tenguí una edat intermèdia entre la de Josep Mas, 24 anys, i la de Miquel Torrens, 45.

Quarta. Pensa que les darreres eleccions han deixat bastant clara una qüestió: qualsevol intent seriós de canviar l'actual majoria de govern en futures eleccions passa pel PSM, enrevoltant el PSM o, com a mínim, amb la presència del PSM, ja que no podem oblidar que el PSM, amb el 21% dels vots és la segona força política del nostre poble. I no ho dic només perquè el PSM hagi augmentat els seus vots en un 107% i doblat el nombre de regidors. Ho dic perquè exemples com el de Vilafranca són prou clars. Només la unió de tots els qui pensen que les coses s'han de fer d'una altra manera pot fer front, amb un mínim de garanties d'èxit, a l'actual majoria en el futur. I ho pensava, però també ho pensava i ho deia en veu alta abans de les eleccions.

La quinta reflexió em du a afirmar que, per primera vegada en la història recent del nostre poble, la

coalició PP-UM, tot i guanyar àmpliament i merescudament les eleccions, retrocedeix. Perd 164 vots i un regidor en relació amb el que tenien els dos partits per separat l'any 1987: UM, 396 vots i tres regidors i PP, 322 vots i tres regidors. L'aparició d'US amb 183 vots i un regidor pot ajudar a explicar la davallada, però no totalment, ni de molt. No podem oblidar que l'any 87, el PDP, encapçalat per Arnau Company, *el metge*, va obtenir 212 vots i un regidor. El PDP, posteriorment, es va integrar dins el PP i hem de suposar que els seus vots no s'han volatilitzat de sobte.

Aquestes són les meves reflexions, fetes en veu alta, després de les eleccions. No són per empenyar, fer enfadar o riure-se'n de ningú. Agrairia als qui no hi estiguin d'acord que publiquin les seves al "Mel i Sucre" o que en parlem personalment davant dues cerveses.

Postdata. Voldria contar-vos una història que està divertidament relacionada amb les darreres eleccions, però és anterior.

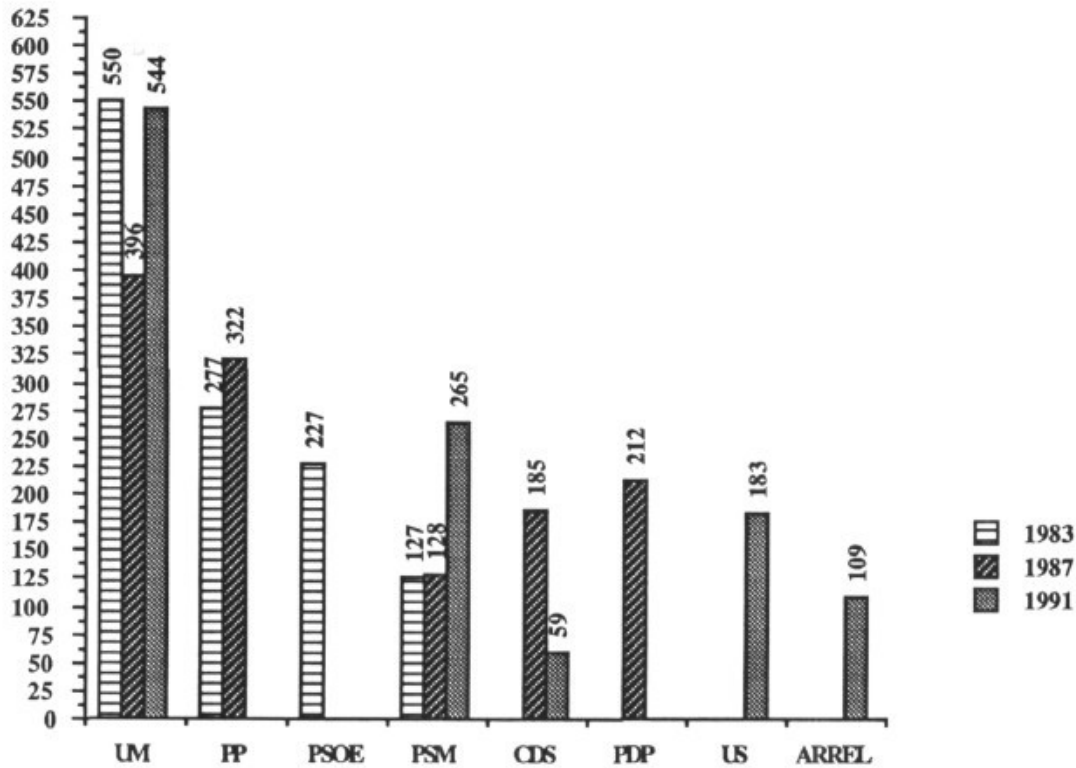
A mitjan mes de març, els qui sempre hem estat a prop del PSM ens començarem a reunir amb l'objectiu de confeccionar la llista per concórrer a les eleccions. Ens reunírem molts de vespres i tenguérem contactes amb moltes persones. Uns ens digueren que sí a la seva integració a la llista i altres que no. A principis del mes d'abril tenguérem notícies que s'estava confeccionant una altra llista amb les sigles d'UIM, integrada majoritàriament per gent jove. Davant aquest fet, i de la possible dispersió del vot jove, establírem negociacions amb l'altra llista. El PSM va oferir als integrants d'aquesta llista la meitat dels llocs de la seva. Va posar com a condicions que els candidat a batle fos Gracià Sánchez i que la llista s'anomenàs PSM-Independents. A partir de Gracià Sánchez, els llocs s'alternarien entre les dues llistes. La primera resposta, obtinguda a través de Francesc Nicolau, fou "d'acord". Més tard, ens digué que de l'acordat no hi havia res i que ell es retirava a ca seva, ja que no havia pogut mantenir la paraula donada. El PSM insistí a Francesc Nicolau perquè no es retiràs i li féu saber que mantenia les portes obertes amb les mateixes condicions que per a UIM fins el darrer dia. Francesc Nicolau i un grup d'amics es repensaren la decisió de retirar-se i s'integraren dins la llista del PSM, amb els posteriors resultats electorals per tots coneguts. Aquesta, i només aquesta, és la història de la confecció de la llista del PSM. O, almanco, aquesta és la part de la història que el PSM coneix.

Andreu Bauçà, militant del PSM

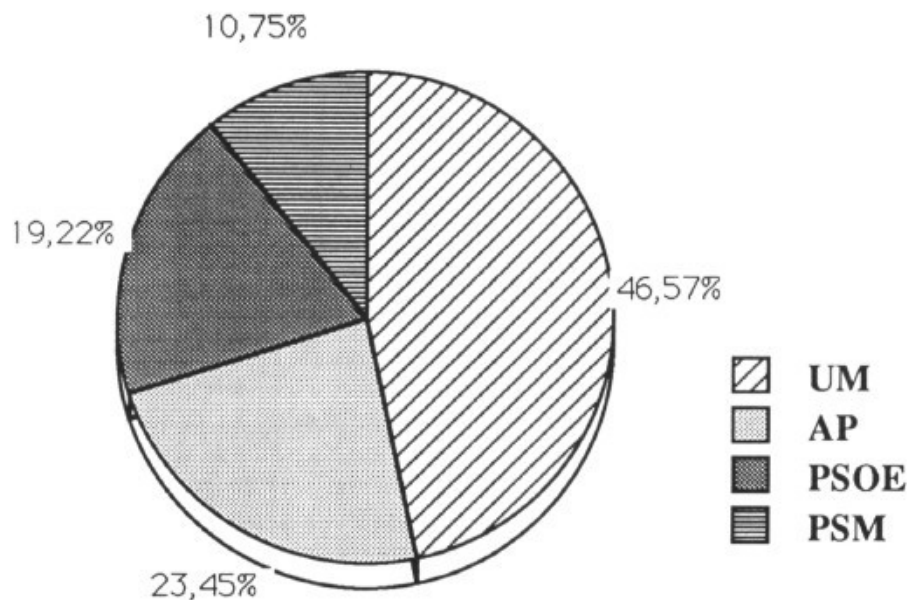
DE 1983 A 1991

LA DRETA CONTINUA AL DAVANT, PERÒ L'ESQUERRA TAMBÉ PROGRESSA

Eleccions locals des 1983 fins a 1991

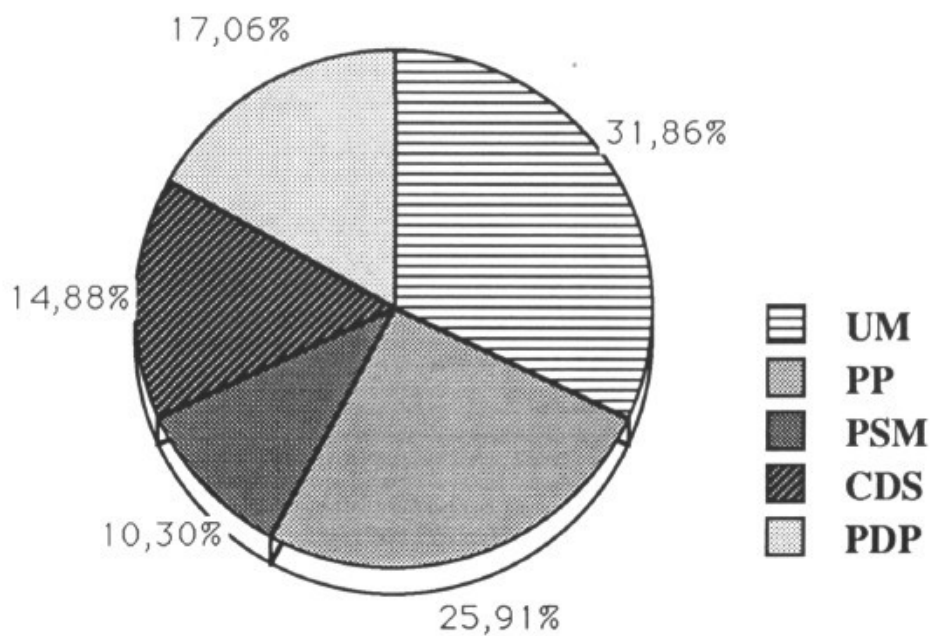

Eleccions locals 1983

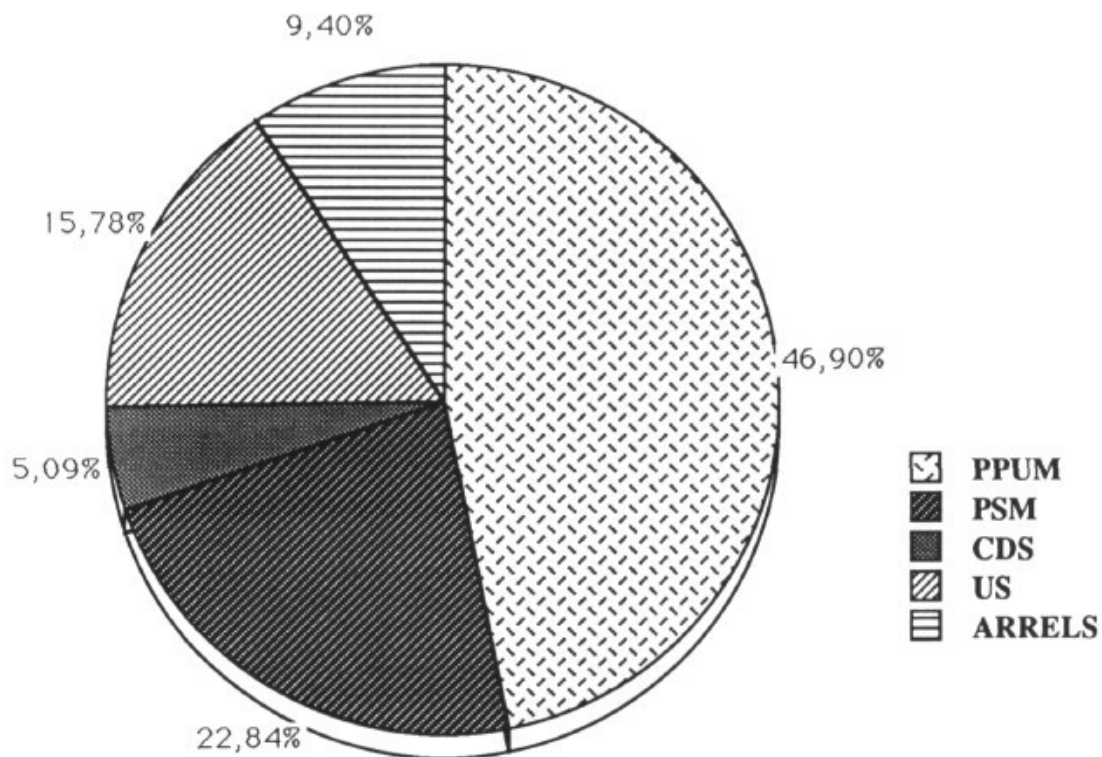
Nombre d'electors **1.554**
 Nombre de votants **1.192**
 Participació **76,71%**

Eleccions locals 1987

Nombre d'electors **1.487**
 Nombre de votants **1.258**
 Participació **84,6%**

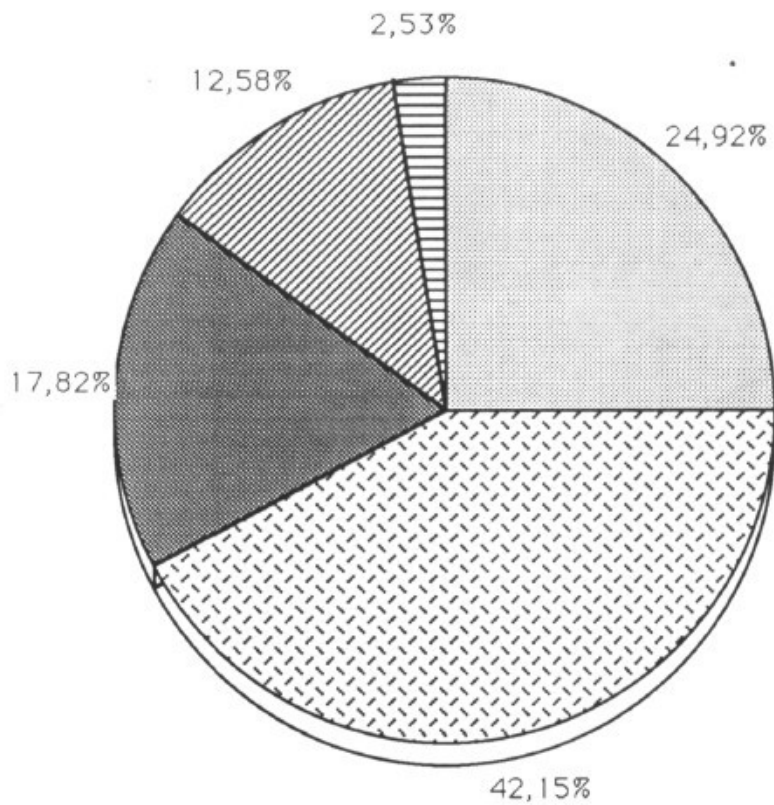
Eleccions locals 1991

Nombre d'electors **1.403**
 Nombre de votants **1.174**
 Participació **83,68%**

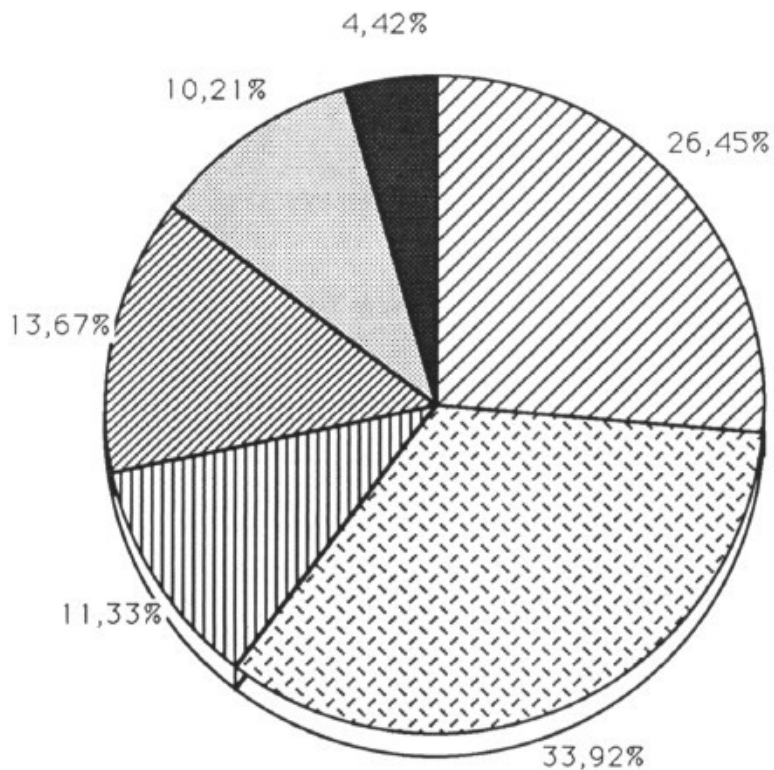
Eleccions autonòmiques 1983

- AP-PDP-UL
- ▣ UM
- PSOE
- ▨ PSM
- ▤ CDS

Nombre d'electors **1.554**
 Nombre de votants **1.192**
 Participació **76,71%**

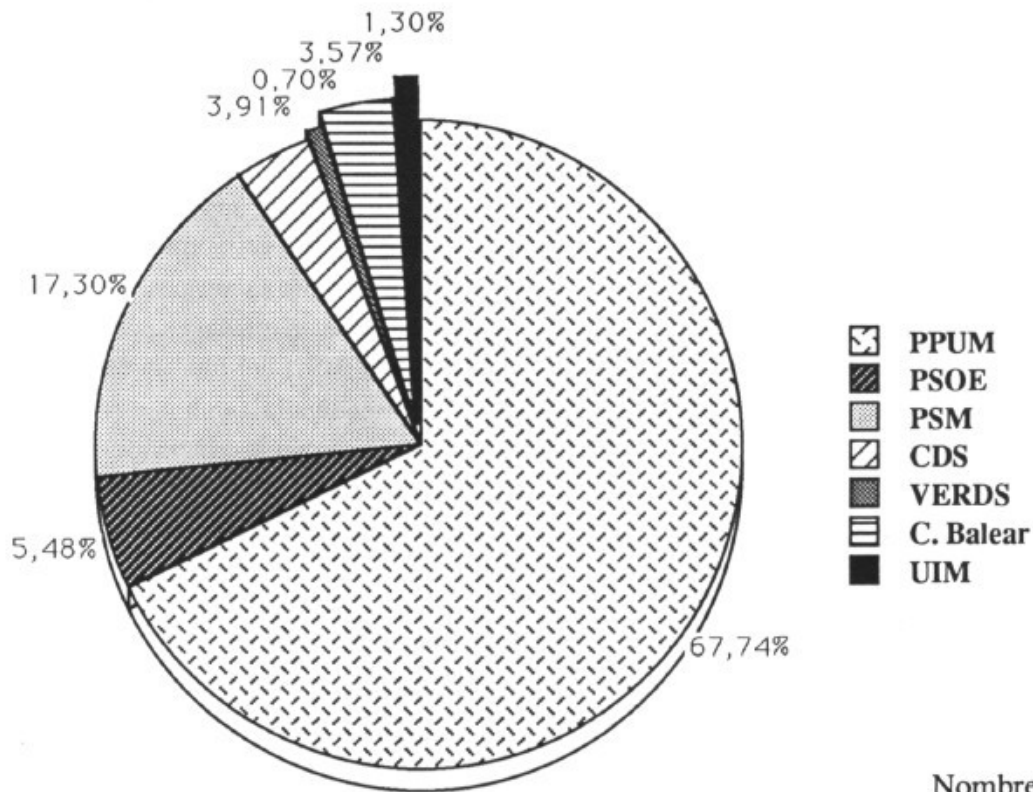
Eleccions autonòmiques 1987

- ▨ UM
- ▣ AP
- ▤ CDS
- ▨ PDP
- ▨ PSM
- PSOE

Nombre d'electors **1.487**
 Nombre de votants **1.258**
 Participació **84,6%**

Eleccions autonòmiques 1991

Nombre d'electors **1.403**
 Nombre de votants **1.174**
 Participació **83,68%**

Aquest gràfic ho indica perfectament: Sant Joan és un poble de dretes i, per tant, conservador. La mentalitat de benestar general i progrés encara no ha arrelat gaire. Més de les tres quartes parts dels votants (quasi un 84% dels electors) voten conservador. Però el fet que a les eleccions locals l'esquerra hagi augmentat en més de cent-cinquanta vots fa pensar que això algun dia pot canviar.

Joan Font

Nota: a les eleccions autonòmiques s'hi esmenten partits que han obtingut menys de cinc vots

DESPRÉS DE LA BATALLA...

Un repàs d'urgència a les cinc candidatures que s'han presentat a les eleccions ens dóna els següents resultats: una candidatura en què la mitjana d'edat és de 68 anys (Unió Santjoanera); dues candidatures en què les mitjanes són de 46 i 42 anys (PP-UM i CDS), però que si les treim els dos candidats més joves —en ambdós casos, els únics menors de 30 anys de les llistes respectives—, les mitjanes són de 50 i 46 anys respectivament; i dues altres candidatures en què les mitjanes són de 27 anys (PSM-Nacionalistes de Mallorca) i 23 anys (Arrel). El candidat més jove, amb 18 anys, es presentava a la llista del PSM, i el segon més jove, amb 19 anys, a la del CDS, i no hi havia altres candidats menors de 20 anys; per altra banda, el candidat més vell es presentava a la llista d'Unió Santjoanera, amb 77 anys. Pel que fa a les dones, la presència d'aquestes dins les llistes electorals ha estat bastant magre: el CDS ha estat la llista amb més representació femenina, amb quatre dones, Unió Santjoanera n'ha presentades tres (una d'elles en el segon lloc de la llista), i el PSM dues; PP-UM i Arrel no presentaven cap dona en les seves llistes. Si us interessen altres estadístiques (professions, estudis, presentació en candidatures anteriors...) podeu anar directament a l'anterior número de MEL I SUCRE i hi trobareu tota aquesta informació. Però, crec que són aquestes dues dades que he exposat (l'edat i el sexe) les més significatives per escodrinyar el panorama electoral que hem tengut i les perspectives de futur que en resulten.

El segment d'edat entre els 30 i els 49 anys (que és el que, en teoria, hauria de tenir més pes específic en la conducció política i social del poble) queda poc representat dins la majoria de les llistes. El CDS és l'excepció (no gaire significativa, però, per la manera com ha estat confeccionada la llista) amb la meitat —sis— dels candidats que s'inclouen dins aquest segment d'edat. Dins el PSM n'hi ha cinc, dins PP-UM tres i dins Arrel un de sol; dins US, i per raons òbvies, no n'hi ha cap. Aquesta dada és important perquè

constata una situació que m'atrevesc a qualificar de greu: la manca de persones que es troben en l'etapa de la vida en què generalment es conjunten amb més bona proporció la creativitat i la responsabilitat; al mateix temps, és en aquesta edat quan es pot tenir una visió prou clara i contrastada del futur que s'ha de viure i actuar en conseqüència (amb altres paraules: la personalitat de cadascun ja està ben formada i encara queda molta vida per davant). Amb això no vull dir que les persones més joves o més velles que aquestes edats no tinguin un lloc dins l'ajuntament, és clar: el que passa és que precisament les que es troben entre aquests extrems no hi són, a l'ajuntament. Pel que fa al sexe, en cada convocatòria electoral, dins la majoria de les llistes, s'hi han presentat dones, gairebé mai a llocs rellevants (el més elevat ha estat un segon lloc, enguany, dins la llista d'Unió Santjoanera). Aquesta dada és també important i igualment significativa, per bé que comuna a la majoria de pobles de Mallorca, i constata la poca incidència de la població femenina en la vida pública santjoanera.

Per tot això, i a partir de la realitat que tenim, és convenient intentar esbrinar què pot passar en el futur, de cara a la renovació dels grups socials que donen suport a les diferents llistes, ja que és evident que s'hauran de produir incorporacions i baixes que donin entrada als sectors que actualment no estan representats dins l'ajuntament, i evidentment als nous sectors socials que es puguin anar formant. Tot plegat, podem dir que s'acosten uns anys decisius per a Sant Joan, en què veurem canvis substancials en el panorama polític; uns canvis que, possiblement, impliquin la sortida de l'escena política de l'equip que inspira —i ha inspirat durant quinze anys— les actuacions municipals. Finalment, d'aquí a quatre anys, serà de veure la dispersió que sofriran els membres d'algunes llistes, qualche membre de les quals —hi vull posar missions— es presentarà en llistes allunyades del tot (per exemple dins el PSOE, que és previsible que es presenti l'any 1995) de les candidatures en què ara s'han presentat.

Pel que fa als resultats electorals, ha quedat clar que hi ha dues candidatures guanyadores: el PSM-Nacionalistes de Mallorca, la qual ha duplicat els vots (i la representació municipal) convertint-se en la segona força política del municipi; i Arrel, que ha tret un centenar de vots i, naturalment, un regidor. El gran perdedor ha estat sens dubte el CDS, que ha perdut el regidor que tenia i ha davallat en picat el nombre de vots. Les altres dues llistes han tengut èxits —o fracassos— relatius: el PP-UM no ha sumat, ni de llarg, els vots no tan sols del PP i d'UM a les passades eleccions, sinó tampoc els del PDP, que previsiblement havien de ser seus; US, per la seva banda, ha quedat com la tercera força del municipi (en comptes de la segona, com preveien).

Una aproximació al moviment dels votants (bastant bona de fer, al cap i a la fi ens coneixem tots), ens dóna les següents pistes: el centenar de vots perduts pel CDS s'han repartit entre el PSM-Nacionalistes de Mallorca i Arrel, sense perjudici que una minoria d'aquests haguin anat cap a altres llistes; dels gairebé quatre-cents vots que li "manquen" a la gran aliança PP-UM, gairebé la meitat han anat cap a US, mentre que la resta presumiblement s'han repartit entre el PSM-Nacionalistes de Mallorca i Arrel. Amb altres paraules, el PSM-Nacionalistes de Mallorca i Arrel han recollit part de l'electorat del CDS i dels que en teoria haurien d'haver anat al PP-UM, mentre que US ha esgarrinxat els vots també al PP-UM. Hem de tenir en compte, és clar, els nous votants que hi ha hagut (per haver accedit durant aquests darrers quatre anys a la majoria d'edat o perquè anteriorment havien format part de l'abstenció), els quals presumiblement també han beneficiat el PSM-Nacionalistes de Mallorca i Arrel.

Pel que fa a la campanya electoral, hi ha hagut sorpreses relatives: per una banda la semblança entre les crítiques que el CDS va abocar contra el PSM-Nacionalistes de Mallorca i les crítiques en el mateix sentit per part d'Arrel; per altra banda, les coincidències "programàtiques" entre aquesta darrera candidatura i Unió Santjoanera respecte del tema de l'educació preescolar a Sant Joan (amb altres paraules: el tema de les monges), la qual contrasta amb el que han dit i deixat escrit en els seus programes respectius els altres tres partits que s'han presentat a les eleccions. L'altre

punt coincident entre totes les candidatures (menys el PP-UM, és clar) ha estat les crítiques a la gestió de l'anterior —i actual— batle. La majoria de les altres proposicions i crítiques han anat per lliure, sense que es puguin establir gaires comparances entre els diferents partits.

Tot plegat, el panorama polític del nostre poble ha canviat considerablement: El PP-UM no ha aconseguit els vots que era de creure que tendrien i encara està per veure com s'entendran les dues "famílies" (UM i PP, per separat) un cop s'hagi constituït el nou ajuntament i vagin passant els anys; el PSM-Nacionalistes de Mallorca s'ha convertit en la segona força política dins l'ajuntament i és de preveure que el creixement que aquesta agrupació política ha experimentat segueixi endavant; US ha perdut gairebé l'única basa que tenia: pactar amb un govern PP-UM que hagués quedat en minoria, per tant és de preveure que poc a poc aquest partit es vagi esvaïnt fins quedar en un no res; Arrel, per la seva banda, haurà de fer valer la mica de programa que varen presentar el darrer dia de campanya i hauran de deixar la gresca i la bulla per d'aquí a qua-tre anys.

Finalment, encara que aproximadament, és bo intentar descobrir la manera com s'han espargit els vots al Parlament autonòmic. El recompte també és relativament fàcil: La coalició PP-UM ha recollit els vots del mateix partit a Sant Joan i els vots d'Unió Santjoanera en bloc, i encara els en falten una quarentena per assolir el nombre de vots que ha tengut aquesta coalició al Parlament. Pel que fa als vots del PSM-Nacionalistes de Mallorca a Sant Joan, és de suposar que s'han repartit entre el mateix partit, el PSOE i possiblement Convergència Balear i Els Verds. Quant a Arrel, podem bé creure que els seus vots s'han repartit entre UIM, CB i, per què no, el mateix PSOE i Els Verds. De tota manera, encara així —i tenint en compte la quinzena de vots de menys del CDS al Parlament— no surten del tot els comptes, i és de creure que la llista del PP-UM al Parlament autonòmic també ha rebut vots de qualcuna d'aquestes dues formacions.

Mateu Sastre i Joan

Dedicat a sa Sini

En es barrio de sa sini
una sini hi han posat
i per fer-ho més esvortat
la mos han pintat de mini.

Ja no saben que han de fer
per cercar s'electorat
fan qualsevol desbarat
creguts que sempre van bé.

I per veure-la marxar
un motor li han posat
que marxa amb electricitat

i no s'han aturat a pensar
que hi estirava un gorà,
quan tenia activitat,
un moro agosarat
o qualche esclau cristià.

Que és gent de molt poca vasa
ja no ho han de demanar
i per veure-la marxar
sense sortir de la casa
podien trobar un ase
per junyir-l'hi i estirar.

F.B.

Un militant des PP
inflat com ses xeremies
repartia llepolies
de bon matí pes carrer.

Si amb jo voleu tenir bé
votau-me sense manies
i aqueix mesclat de camies
per mi serà un merder.

F. B

mister hyde FIGUERAS

Copyright by Alfons Figueras

LA MORT D'EN FRANCESC ALOMAR I FLORIT

FAMÓS CORREDOR CICLISTA DE SINEU

Presentam avui el glosat dedicat al famós ciclista sineuer, escrit per Guillem Català Morro, amb motiu de la seva mort.

Francesc Alomar i Florit *de sa Rota* (Sineu 1929 - Orense 1955). Ciclista. La seva principal característica com a esportista va esser sempre la força i es professionalitzà el 1952. Del seu historial destaquen, entre d'altres, el trofeu Masferrer a Barcelona l'any 1952 —era la seva primera intervenció en una competició a fora Mallorca— i la medalla de bronze del Campionat d'Espanya de fons en carretera; el 1954 participà a la Volta a Mallorca, posteriorment en la *Vuelta* a Espanya i al *Tour* de França; el 1955 obtengué un segon lloc en una etapa de la *Vuelta* i una altra al *Tour*, i es proclamà campió d'Espanya de muntanya, que no era la seva especialitat, a Durango (País Basc). Morí en accident a Galícia, durant un entrenament Al seu poble natal se li dedicà un monument per subscripció popular (Gran Enciclopèdia de Mallorca, volum I, pàg. 130).

El llarg glosat que veurem a continuació està transcrit d'una plegueta que duu la data del mes d'agost de l'any 1955, i fou impresa a la impremta Sampol d'Inca. El glosat comença amb una introducció dirigida al lector:

Si vols estar ben conforme
de sa mort de n'Alomar,
lector, tu has de mirar
s'obreta d'en Català
que acaba de publicar,
que tu la tens en sa mà
i sabràs lo que passà
de Orense a sa tomba.

Al final del relat dedica uns versos als pares del ciclista, tot expressant el seu condol pel tràgic succès. Vet aquí el glosat:

De Orense es corredors
sortiren d'entrenament
amb un cotxo molt decent,
amb so corredor famós.

A les quatre per envant
amb so bravo mallorquí
i passaven es camí
a dins sa "rubia" xerrant.

Pels vistosos paisatges
anaven passant *terreno*
i duen pel seu *entreno*
es respectius equipatges.

El dia vuit d'agost era
amb un sol que encalentia
com més envant hi havia
molt més bona carretera.

N'Alomar entusiasmat,
cruixint-se com no rodava,
era que la mort l'esperava
en aquell punt indicat.

En Seguí i en Vidaurreta,
ets altres i es *campeon*
varen dir el senyor Ramon
per seguir amb bicicleta.

Es director va dir sí
i en Corrales, en Vidaurreta
i en Massip amb bicicleta
a davant varen partir.

En Seguí i n'Alomar
anaven un poc darrera
alegres a la carrera
sense res pogués passar.

Sense pensar amb ningun mal
feien bromes amb excés,
sense pensar que vengués
aquella hora tan fatal.

Es sineuer tengué set
i aquell instant begué
i es bidó li caigué
per dins ses rodes estret.

Tancada sa bicicleta
en aquell moment quedà
i va caure n'Alomar
en terra dins sa cuneta.

Sa sort seva va esser poca,
¡desgraciat Alomar!,
el pobre corredor pegà
amb so cap a una roca.

Tengué ferida mortal
mentres es sol se ponía,
Francisco, per tu aquell dia
va esser un dia fatal.

Celso Iglesias ho vé,
era aquest un llaurador
que quan va caure es corredor
corrents a ell partigué.

Era un homo no molt vell
que a n'Alomar va socórrer
i té una asserradora
aldeano de Gustey.

En seguí rodava a prop
des corredor mallorquí
i només ell va sentir
de sa bicicleta es cop.

Se va girar a darrera
aquell tristíssim minut
i va veure s'absolut
estès a sa carretera.

En Seguí ben assustat
corrents cap a n'Alomar
que, per cert, hi va trobar
en Celso an es seu costat.

¡Francisco! ¿*Qué ha pasado?*,
però ell no contestava,
es sineuer se trobava
en terra *en mal estado*.

¡Oh, quines coses més tristes
es no poder contestar!,
en aquell moment passà
un taxi amb *varios* turistes.

Don Ramon Conde, taxista,
en es *lugar* des succés
i també es passatgers
se banyaren tots sa vista.

Col·locaren al moment
es corredor mallorquí
i *después* varen partir
a Orense ràpidament.

A sa casa de *socorro*
i *después* a l'hospital
an es cap tenia es mal
de sang li sortia un *chorro*.

Tan fonda era sa ferida
que perdé es coneixement
es metges anaven diguent
no seria llarg de vida.

¡Desgraciat corredor!
¡Oh, pobre rei des pedal!,
a Orense a l'hospital
va rebre extremunció.

¡Francisco, bon *campeon!*,
ùn mal cop tu vares rebre,
sa notici se va sebre
aviat per tot el món.

Es teus pares i germans
i tot es poble de Sineu
ulls banyats dien ¡Déu meu!,
per lloc tenien descans.

Quan sa nova se va dir
des corredor de muntanya
molta gent de dins Espanya
a Orense va acudir.

Dins Orense, ¡un bordell!,
era allò escenes tristes,
per tot seien esportistes
que preguntaven per ell.

¿Què tal, què fa n'Alomar?,
dins Orense sols sentien
sa resposta que rebien
que estava a punt d'expirar.

Ets esforços des doctors
inútils varen esser,
no pogué salvar-se
es millor des corredors.

Tot el món se'n va sentir
d'aquesta mala encontrada,
dia nou, sa matinada,
es sineuer va morir.

A prop de sortida de sol
se va estendre sa notici,
tothom tenia malici,
ningú tenia consol.

Telèfons i diaris,
ràdios, també revistes,
periódics esportistes,
favorables gens contraris.

Anunciaven sa tristor
d'en Francisco *sineuense*
que 'via mort a Orense
es tan famós corredor.

Telegrames a Sineu
per totes ses parts del món
diguent que es *campeón*
estava en ses mans de Déu.

¡Oh, pares des corredor
quan saberem que era mort!,
i es germans sense conhort
los matava sa tristor.

Amb un accident tan *gran*
estropea sa persona
passaren a Barcelona
en Tomeu i en Joan.

Des club *varios* directors
que a Orense se trobaven
pompes fúnebres col·locaven
an es sineuer famós.

Fèretre de lo millor,
corones artificials
i moltes de naturals,
tot gales pes corredor.

A Madrid un funeral,
el taüt ben tancat
per poder esser traslladat
an es seu país natal.

Trista data va esser aquella
d'en Francisco *malograta*,
va quedar ben col·locat
amb pompes dins sa capella.

Sa comitiva vetlava
sense gota d'alegria
i Orense tot es dia
per davant ell desfilava.

Trista estava sa ciutat
degut an es corredor,
tothom duia es mocador
aquell dia tot banyat.

Tothom perdia es coratge
parlant de tal accident
i va arribar es moment
de fer es tristíssim viatge.

A les onze de sa nit
dia deu que és Sant Llorenç
es carrers estaven plens
abans d'esser recollit.

Corredors de bicicleta
a dins sa capella entraren
i an es batil s'aferraren
per dur-lo a sa furgoneta.

Es fèretre col·locat
amb pensaments i corones
a mils!, a mils! de persones
i també s'autoritat.

P'en lloc podien passar
¡Oh, Déu meu, quina gentada!
i es clero amb creu alçada
un responso entonà.

Tot és *lleno* ets ulls se banya
sa furgoneta paretia
Orense se despedia
de corredor de muntanya.

— *Adiós, gran mallorquín,*
adiós, gran sineuense,
en la ciudad de Orense
Dios te ha dado tu fin.

Constará en la historia
de que eres un valiente,
en el lugar del accidente
pondremos una memoria.

Adiós, gran corredor,
siempre en el mundo más bravo,
de Orense a Santiago
te sentiste el dolor.

Siempre por ti rogaremos
oraciones la mar,
adiós, Francisco Alomar,
en el cielo nos veremos.

Partiren amb un trist pas
cada hora comunicaven
tots es pobles que passaven
resposos i molt de cas.

Sa furgoneta endolada
i es fèretre adornat
que va esser ben arribat
dia onze a Igualada.

Mentre es clero entonà
un responso aquell moment
li va fer s'ajuntament
obsequi d'una corona.

- *Adiós*, bon *campeon*
que te trobes sense vida
sa teva mort s'ha sentida
per totes ses parts del món.

Adiós, Francisco Alomar,
no et veurem altra vegada,
tot es poble de Igualada
sempre amb tut pensarà.

Tant es ric, pobre i noble
partiren amb n'Alomar,
es *lleno* l'acompanyà
fins a sa raia des poble.

Allà el varen despedir,
ulls humits i fent espants,
per tot veien catalans
que li sortiren a camí.

A Sant Just des Vern estaven
un grup de esportistes
i també de periodistes
que es fúnebre esperaven.

Es *cortejo* va passar
i reverenci li feren,
tots aquells senyors eren
coneguts de n'Alomar.

Seguia tota persona
acompanyant n'Alomar,
dia dotze va arribar
es notable a Barcelona.

¡Oh, Déu meu, i que de cas
que feren a n'Alomar!,
p'en lloc podien passar,
es guàrdies obrien pas.

Sa guàrdia motoritzada
feia lloc per la ciutat,
assistí s'autoritat
i es clero amb creu alçada.

Un responso de seguida
es clero va entonar
per esser aplaudit n'Alomar
que es trobà sense vida.

Quan des cotxo davallaren
es triomfador de Sineu,
en Joan i en Tomeu
an es batll s'aferraren.

Quan es *llenasso* va veure
aquella escena tan trista
per eixugar-se sa vista
es mocadors varen treure.

Tot Barcelona entera
es sarcòfag va honrar
a *hombros* el va portar
a davant "Penya Solera".

Un *rato* el contemplaren
davant sa societat
i es capellans de bon grat
un responso entonaren.

Com a més recordatori
en el u de carretera
a davant "Penya Solera"
es públic feia memòria.

"Quipo", de "Penya Solera",
ja no tendrà en Francesc
des que és mort no sé que em pesc,
el meu cap se desespera.

Va tenir molt mala sort,
cosa que ningú volia,
caballero, aquell dia
t'encontrares amb la mort.

Tothom el rostre se banyà
pensant amb tu, Alomar,
ningú te va passar
correguent per la muntanya.

Tothom quedà aborronat,
tot el món se'n va sentir,
a França varen tenir
el sentiment molt pesat.

La teva mort és de plànyer,
en pensar-hi m'aborron,
absolut a Aragon,
també el *campeon* d'Espanya.

Vint-i-sis anys ja complits
quan va tenir l'accident
emperò cinc de valent
que foren ben aplaudits.

Deixaren "Penya Solera"
i cap baix varen seguir,
aquell dia se pot dir
cerimoni vertadera.

Ulls banyats i fent espants
feia lloc sa guàrdia urbana,
a l'església de Santa Anna
l'entraren es dos germans.

En Corrales i en Massip,
Vidaurreta i en Seguí
damunt l'altar el varen dur
es *companyero* R.I.P.

Ben col.locat va quedar
es corredor solitari,
dirigia el rosari
dalt sa trona un capellà.

Tant es vells com bergantell
acudí a n'Alomar,
Barcelona desfilà
quatre hores per davant ell.

A les dotze de sa nit
vengueren ses penes tristes,
l'esglési dels esportistes
es fèretre despedit.

¡Oh, quin acompanyament!,
no s'ha vist altra vegada,
es clero amb sa creu alçada
i també s'ajuntament.

El volien dur an es coll
com a més famosa histori
i amb so cotxo mortuori
el varen dur an es moll.

Des cotxo es corredor
per molts va esser davallat
com també col.locat
an es "Playa Formentor".

¡Quina nit trista de dol!,
un responso entonaven,
homos, dones, nins ploraven
ningú tenia consol.

¡Que de *panyuelos*, Déu meu,
quan estava de partidà!,
Barcelona es despedia
d'en Francisco de Sineu.

Te desitja, Alomar,
tota la gent catalana
que la mar vaja ben plana
que bé puguis arribar.

"Penya Solera" amb memòria
te tendrà a tot moment,
a la terra eres valent,
també ho seràs a la Glòria.

Adiós, gran Alomar,
heroi tu del pedal,
tota la ciutat comtal
amb memòria te tendrà.

Amb un *adiós* ben fort
se despedeix Barcelona,
a la mar no hagi una ona
per arribar bé an el port.

(Continuarà)

Francesc Canuto i Bauçà

MIPER MANACOR

OFERTAS

Del 21 de Junio al 4 de Julio

ALIMENTACIÓN:

Café 154 natural 250 gr.	125.-
Café 154 descafeinado 250 gr.	164.-
Colacao bajo en calorías 250 gr.	131.-
Ralston Chex (Honey, Sugar, Choco).....	196.-
Biscottes LU 40 R.	119.-
Galletas Artinata 260 gr. (surtidas).....	141.-
Chocolate Milka leche 150 gr.	99.-
Patatas Rosdor 200 gr.	118.-
Aceltunas Manzanilla fragata 550 gr.....	161.-
Atún en aceite la Onza de oro Ro-70 Pack-3.....	101.-
Sardinillas en aceite Pay Pay RR-125.....	99.-
Mejillones escabeche 16/20 Pay Pay 250.....	114.-
Arroz Miura el Toro Kg.	116.-
Pastas sopa Unagras 500 gr.	52.-
Raviolis, Tortellini Startlux 250 gr.	
+Bot. Salsa Regalo.....	236.-
Queso en porciones el Caserio 8 U.	99.-
Queso en lonchas el Caserio 8 U.	106.-
Huevos frescos extra «es Paneret» 1 docena.....	94.-
Comida gatos Royal Chat Croquetas 1' 5 kg.....	501.-
Comida perros Royal Chien energía 5 kg.	1.098.-
Leche Agama Brick (entera, desnatada).....	74.-

BEBIDAS Y LICORES:

Zumo Juvet L.....	121.-
Trinaranjos 2 L.....	138.-
Bitter Kas N.R. Pack 6 U.	268.-
Cerveza Pilsen Turia N.R. Pack 6 U.	188.-
Cerveza Dab Lata 33 Cl.....	63.-
Vino los Molinos.....	129.-
Vino de aguja Copiña.....	239.-
Vino de casta rosado Torres.....	366.-
Vino viña Sol Torres.....	408.-
Whisky JB 750 CC.....	1299.-
Cava DelaPierre Extra.....	345.-
Cava Carta Nevada.....	509.-

CREMERIA:

Petit Yop Suiss Yoplait 60 gr. Pack 6 U.	139.-
Yop Yoplait 750 Gr.....	159.-

SECCIÓN CONGELADO:

Patatas medianas.....	540.-pts/kg.
Filete Mero.....	597.-pts/kg.

CHARCUTERIA:

Jamón cocido extra Purlom.....	852.-pts/kg.
Salchichón Regio Argal.....	960.-pts/kg.
Pates Argal (por cada 200 gr. regalo de 1 bot. vino Jumilla 3/8).....	1.190.-pts/kg.
Queso la Cabaña.....	980.-pts/kg.
Queso Fortasa Oreado.....	890.-pts/kg.
Sobres Jamón York Purlom 150 gr.....	208.-

PERFUMERIA Y LIMPIEZA:

Jabón liq. Sanex 900 ml.....	315.-
Crema suavizante Vera L.....	199.-
Protegeslip Famossete 40 U.....	195.-
Pañal Dodot T.Gde. Extra 40 U. (por cada 2 U. regalo 1 Flotador).....	1.399.-
Insecticida Orion L.....	271.-
Antimosquitos (antitabaco) Kill Puff Aparato.....	952.-
Antimosquitos (antitabaco) Kill Puff Recambio.....	400.-
Carbón barbacoa OCO 3 kg.....	298.-
Detergente Bilore Maleta.....	599.-
Suavizante Vernel 2 l.....	168.-

BAZAR:

Video Radiola M/D 3 cabezales.....	31.920.-
Cargador Pilas MW-398.....	920.-
Plancha Philips Hd-1172.....	2.065.-
Secador Moulinex Silence 900.....	2.089.-

TEXTIL:

Pijama caballero.....	1.325.-
Pijama niño cuello pico.....	1.225.-

CALZADO:

Zuecos madera.....	300.-
Zapatillas zagal.....	300.-
Zapatos señora.....	500.-

MENAGE Y BRICOLAGE:

Escurreidor con barreño 3L.....	250.-
Mesa Jardín redonda con patas desmontables.....	3.140.-
Barbacoa miami.....	2.495.-
Esmeriladora Blak Decker 1800 W. 230 MM.....	14.995.-

POR LA COMPRA DE 3 SARTENES MONIX,
REGALO 1 CAFETERA OROLEY 3 TAZAS.

Cartes al Director

ESCOLA D'IDIOMES SUNFLOWERS

Sr. Director,

Tenc la satisfacció de dirigir l'escola d'Idiomes Sunflowers, que és una organització dedicada a l'ensenyament d'idiomes, on tot els membres que la formen són professionals d'aquesta matèria.

Des de fa molts d'anys ensenyam idiomes a Ciutat i hem adquirit un gran prestigi.

Perquè no només siguin els de Ciutat els agraciats hem decidit que els pobles petits i amb menys possibilitats es beneficiïn d'aquesta decisió.

Per tot això obrirem un Centre a Maria de la salut, poble molt pròxim al vostre i amb fàcil accés.

M'agradaria doncs que publicàs aquesta carta ja que es tracta d'un fet profitós i molt necessari, no només per a nosaltres, vosaltres i per als de l'illa (amb

un alt índex de turisme), sinó també de cara a l'entrada definitiva a Europa.

Esper que tots els pobles propers a Maria de la Salut acullin la nostra idea amb satisfacció, i també tenir l'oportunitat de rebre molta gent a la nostra nova escola.

L'adreça de la nova acadèmica és:

Acadèmia d'Idiomes Sunflowers

Cra de Petra s/n

07519 Maria de la Salut

Per tot això li don les gràcies anticipades. El saluda atentament

Aina Galmés Roman
Directora

XXIII UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU a Prada de Conflent

Del 15 al 24 d'agost

Cursos, seminaris, tallers, espectacles, conferències, debats, exposicions, homenatges, commemoracions, etc...

Preu: 38.000 ptes.
(Inclou: Manutenció, transport, excursions, assistència mèdica, etc.)

HI HA BEQUES

Per a més informació: Obra Cultural Balear
c/ Impremta, 1 pral.-1 - PALMA
Telèfon: 72 32 99

UN PUPUT DE CRESTA MOLLA

APLEC: TEXTOS DE COMBAT (1988 - 1991)

PRÒLEGES DE:
LLUÍS V. ARACIL
ANTONI ARTIGUES
FRANCESC FERRER
BERNAT JOAN

320 persones citades.
Més de 200 pàgines de text
28 pàgines d'imatges.
45 fotografies en blanc i negre
Coberta de color plastificada.

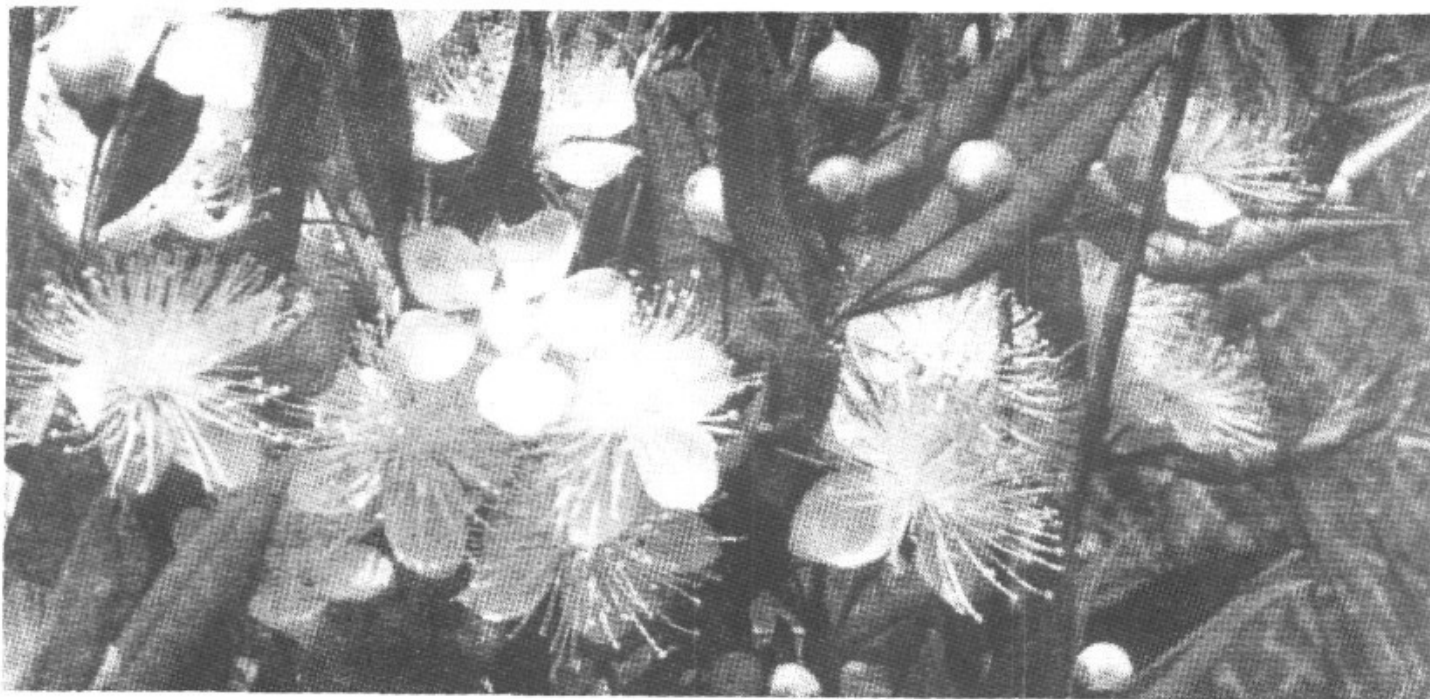
LA XARXA DEL TERRORISME ESPANYOL DES DE MALLORCA AL DESCORRER: INDUCTORS, AUTORS MATERIALS PLATA, FORMES DE SUPORT PERIODÍSTIC, PROVOCADORS, ETC ETC

L'ANTICATALANISME A MALLORCA: NOMS, LLINATGES I FOTOGRAFIES
MALLORCA 1991

L'herbolari

LA MURTA

Un bell arbust de la nostra garriga és la murta o murtera (*Myrtus communis*, nom greco-llatí de la murta, derivat de *myron*, que vol dir perfum i, *communis*, comú).

Arbust d'1 a 4 o 5 metres d'alt, aromàtic i sempre verd. De fulles persistents, coriàcies, oposades i lluentes, si les miram a contrallum amb una lupa veurem una quantitat de puntets translúcids, que no són més que glàndules d'oli essencial que desprenen aquesta olor deliciosa de llimona dolça quan esclafam la fulla entre els dits.

Les flors són blanques, regulars, aromàtiques i llargament pedunculades i surten durant el maig i juny; el fruit, murtó, és ovoidal i es fa negre blavenc en madurar.

És freqüent a Mallorca, sobretot a les valls ombrívols i a la cara nord de la serra, com també a pujols i turons del pla. A Sant Joan, la podem localitzar als turons de Son Virgo, serreta de Meià i altres llocs.

Ramallet de murta tendra
ja pots començar a florir;
a ta mare tenc que dir,
es vespre, si em vol per gendre.

El nom de "murta" és freqüent al cançoner popular, així com al refranyer i és objecte de tractament des de

l'antiguitat. Però la seva fama prové per ser símbol de la pau i de l'amor que es consagra a Venus. Antigament els magistrats romans es coronaven amb garlandes de murta, així com els guanyadors dels jocs olímpics. Avui dia, juntament amb flors de tarongina, constitueix un típic ornament nupcial; els jueus encara ara ho fan per les seves festes.

Res més a prop de la nostra cultura popular quan veim que la murta servia per enramellar una plaça o carrer, així com inspirar anònims amb poesies. A Montuïri, a més de donar nom a l'emissora local, Ràdio Murta, és el nom d'una cançó i ball dels Cossiers: "Flor de murta".

De l'escorça, fulles i flors es produeix un oli, "Eau d'Ange" emprat en perfumeria. Les fulles, les flors i els murtons són tònicos i estimulants. La infusió de 30 grams de fulles per litre d'aigua és diurètica i anticatarral; usada en fregues de ferides i banys és antisèptica pel tanf que conté. Un altre valor naturalístic de la murta és la bullidura de fulles i fruits per als calbs i aquells als quals els cabells els tornen grisos.

Miquel Company i Guillem Florit

mel i sucre, dolcet dolcet

Un veí d'un camí d'aquests que han d'asfaltar estava indignat per la manera de fer la feina de les empreses adjudicatàries de les obres. Abans d'asfaltar, s'havia de posar un tub entre un albelló d'una banda del camí i una síquia que hi ha a l'altra banda, encara que no ben endret. La solució més natural i més recta era travessar el camí en diagonal. Així s'hauria afectat un mínim la gent de la zona. Però es va optar per un altre sistema més complicat: travessar el camí en perpendicular i fer una síquia dins el bocí del veïnat. El batle, com és habitual, havia promès que ho farien bé. Tanmateix, a l'hora de la veritat, el control que l'Ajuntament té sobre les obres públiques és mínim. Pareix que hi ha llocs on les lleis universals deixen de tenir vigència: en aquest cas, que la distància més curta entre dos punts és la línia recta i que qui paga mana.

Les tropes, derrotades estrepitosament, es retiraren a ca seva

El matrimoni forçat entre PP i UM perilla d'acabar en divorci precipitat. A Sant Joan, un cònjuge d'UM va confessar que les divergències matrimonials són gairebé insalvables. De moment, intentaran mantenir les formes, com totes les parelles a l'antiga, però l'esclat serà gros. Els matrimonis de conveniència no han funcionat mai bé.

D'uns altres, no en vull parlar, per respectar el seu dol

Encara que el batle declaràs a la ràdio que les obres de la xarxa d'aigua potable causarien un mínim de molèsties,estic en situació de poder declarar que això era una mentida podrida. Els carrers d'aquest poble cada dia s'assemblen més als d'una ciutat bombardejada: clots, pedres, síquies sense senyalitzar... Això confirma la meua teoria sobre els nostres governants. Els agrada tant quedar bé que menteixen fins i tot quan no fa falta. No hi havia cap motiu per amagar l'evidència. Les obres sempre són molestes per als ciutadans i el pitjor que poden fer els responsables és no voler-ho reconèixer. Si no canvien de costums, aviat el nas d'en Pinotxo serà dels més curts que hi ha hagut a la història dels embulladors de fil.

Doble contra senzill que no tombaran el batle

Tenc la sensació que l'asfaltat dels camins de foravila ha estat desvestir un sant per vestir-ne un altre. El trànsit intens ha deixat en molt mal estat els camins de Son Baró i el de les Casetes. Si hem d'esperar a les pròximes eleccions locals (l'any 1995) perquè els adobin anam servits. Qualque clot dels que hi ha haurà servit de tomba abans a un tractor o un cotxe. L'Ajuntament no ha fet res per evitar que camions de gran tonatge circulassin per camins que no estaven preparats per resistir-ho i els usuaris de cada dia en pagam les conseqüències. Tan important com fer les obres és fer que durin. No em cansaré de dir-ho.

Joan Bauçà

Cooperativa Agrícola

SANT JOAN

tota casta de productes per al camp

BAR

CAN TRONCA

Palma, 1
tel. 52 60 97
Sant Joan

EXCURSIÓ:

Anàrem ...

Al Puig Caragolf, desde Vall-demossa, pel camí de l'Arxiduc

Els 28 intrèpids excursionistes, amants de l'aventura, esco-meteren l'empresa amb éxit, a pesar de la boira, que els va acompanyar durant quasi tot el trajecte d'anada (amagant de la vista els maravillosos paratges de la serra valldemossina), i de la brusca, que amb una apreciable intensitat es va fer notar sobre la seva pell durant tot el trajecte de tornada.

A tu, qui et reafirmes

Catorze anys fa que anam plegats
a voltes junts, a voltes separats;
el dolor i l'alegria no són
fins ara, signes de desunió.
Però l'amor latent de cada dia
adesiara solapat per la distància,
adesiara viu per l'amistat,
sembla haver romput un nigul gris d'angúnia.
Sovint ha mancat l'entusiasme,
com així hem defugit del nostre niu,
però un esforç de dinamisme incisiu
d'entre els dos i del món
reeixirà el temps més llunyà i el més recent.

T.H.

En memòria de fra Lluís Jaume

Recordem es gran apreci
que ets antics varen tenir
al nostro fra Lluís Jaume
protomàrtir mallorquí.

Contemplant sa bella imatge
que damunt es Centro hi ha
demostra es gran homenatge
que Sant Joan tributà
al nostro fra franciscà
destrossat per gent salvatge
difícil de controlar.

Fra Lluís Jaume va ser
invencible lluitador
rebé martiri cruent
per defensar sa raó
fins en es darrer moment
va alabar es nom de nostro Senyor

Segons estic enterada
aqueix gran servent de Déu
quan es martiri rebé
va exclamar amb gran valentia
fiis meus estimau a Déu

Aquest bon santjoaner
a Déu va estimar amb deliri
i a San Diego deixà
la pauma del seu martiri

Vulgui Déu tot Poderós
i la gran Verge Maria
que puguem veure algun dia
glorificar es seus valors.

Catalina Jaume

EXCURSIÓ:

Anirem ...

De les cases de Son Fortesa cap a Cala Barques, amb visita a les Coves del Pirata (*), del Xot, del Pont, de la Piqueta, i dels Llimacs, dins la possessió de Can Fresquet.

(*) cova preparada per ser explotada comercialment, amb passadissos i escales ja construïts, però abandonats.

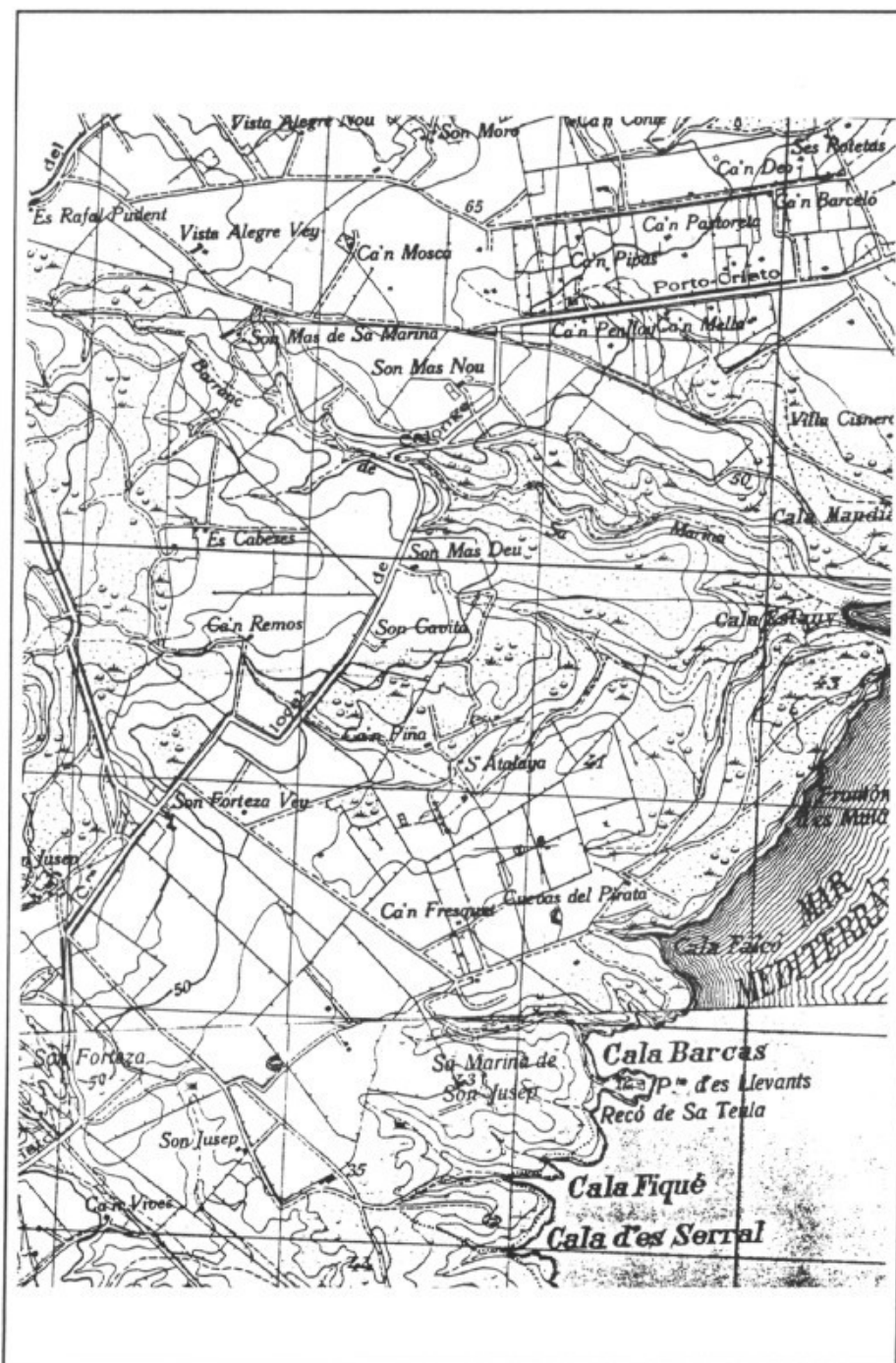
Diumenge 7 de juliol

Concentració: a les 8,30 a davant **Es Centro**

Horari aproximat de marxa: una hora d'anada i una de tornada.

Convé dur: Roba i calçat adequats, menjar i aigua (cadascú el seu), una llanterna, impermeable, banyadors.

OCB - Sant Joan, Secció Excursionista.

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 2.500 pts

Nom: .....
 Cognoms: .....
 Carrer: ..... núm.: .....
 Població: ..... cp: .....
 Banc o Caixa: ..... núm. de compte: .....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol membre de l'equip de redacció o enviau-la a:
MEL I SUCRE Sant Joan, Bellavista 13

firma

Aquest mes fa...

725 anys de la mort a Ciutat de Mallorca de Mn. **Ramón Torrella**, primer bisbe de Mallorca. (—/06/1260)

171 anys que l'ajuntament va nomenar **Sant Sebastià** (màrtir) **patró i advocat de pesta, fam i tot mal contagiós** d'aquesta vila, com a conseqüència d'haver-se declarat a Mallorca la **Pesta Bubònica**. (23/06/1820)

69 anys de solemne inauguració del **Centre Catòlic de Sant Joan**. (24/06/1922)

34 anys de la constitució oficial de la **Penya Motorista de Sant Joan**, a pesar que ja ja duia dos anys de rodatge. (23/06/1957)

23 anys que el Sr. **Manuel Fraga Iribarne**, aleshores ministre d'Informació i Turisme, va fer entrega

de **megafonia**, amb la qual es fan actualment les **crides**. (19/06/1976)

10 anys que va actuar a Sant Joan l'**Orquestra Plateria**, a la berbena organitzada pels **quintos** del 60. (17/06/81)

10 anys que es va celebrar a l'església de Sant Joan l'ordenació de **Bar-tomeu Pastor Oliver**. Va ser el primer capellà que es va ordenar al poble, ja que abans es feia a la Catedral de la Diòcesis. (28/06/1981)

6 anys que va ser trobat al llit de ca seva el cadàver de D. **Antoni Gual, Pesseta**, a causa d'una trombosi cerebral. (19/06/1985)

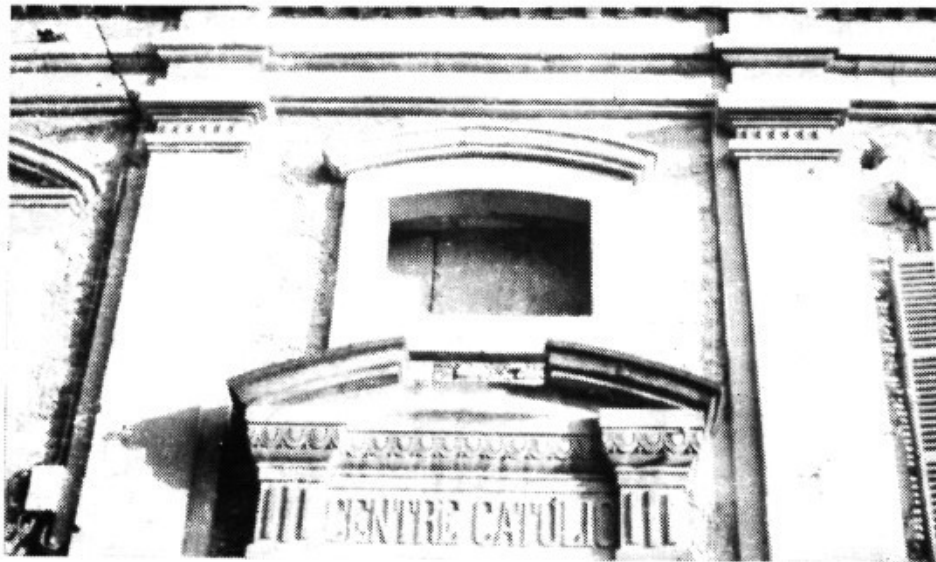
6 anys de la inauguració del **Passeig de Joan Mas**, i de la il.luminació del barri del Camp.

6 anys que **Arnau Bauzà Sastre** va ocupar la plaça de Cap del servei de correus de Sant Joan, en substitució de **Francesc Gayà Mestre** que es va jubilar. (—/06/1985)

3 anys que es va estrenar la nova il.luminació del camp de futbol. (24/06/1988)

2 anys de la publicació del **Mel i Sucre, Monografies núm. 2**, dedicat a la **Cooperativa Agrícola de Sant Joan**. (—/06/1989)

1 any que va fer les seves primeres emissions la ràdio de l'escola, al 104.7 de la FM. (—/06/1990)

113 anys del naixement a Manacor del Rvd. **Francesc Mas Galmés**, que al front de la parròquia de Sant Joan, va realitzar nombroses obres. (22/06/1878)

85 anys que a **Els Calderers** es va celebrar una gran **Festa Agrícola**, en homenatge als reis d'Espanya, **Alfons XIII i Victòria Eugènia**, amb motiu de les seves noces de dies abans. (04/06/1906)

d'un televisor al **Tele-Club comarcal de Sant Joan**, en una campanya estatal de promoció d'aquest mitjà de comunicació. (16/06/1968)

21 anys que un grup de simpatitzants del futbol juvenil va fundar el **Club Atlètic Sant Joan**. (—/06/1970)

15 anys de la posada en funcionament de la **xarxa municipal de**

OCB - Sant Joan

AGENDA - JUNY

Natalicis

Gabriel Leon Mora (08-05-91)

Defuncions

Francisca-Aina Costa Font (07-06-1899/02-05-91)

Catalina Morey Tous (08-01-21/04-05-91)

Cosme Morey Pocoví (11-10-19/05-05-91)

Magdalena Antich Amengual (26-06-08/07-05-91)

Jaume Obrador Llopis (07-04-11/13-05-91)

Marc Monroig Gelabert (03-12-07/21-05-91)

Noces

Miquel Company Jaume/Maria Ercarnació Rubio Torrado (11-05-91)

Josep Manuel Santander Capellà/Francisca Mayol Bauçà (18-05-91)

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 2:	Ariany
Dia 9:	Montuïri
Dia 16:	Petra
Dia 23:	Porreres
Dia 30:	Sant Joan

Benzineres

De dia i de nit:

Viñas (Manacor, cra. d'Artà)

Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)

Diumenges:

Viñas (Manacor, cra. d'Artà)

Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)

Marratxí (Inca, cra. de Palma)

Estelrich (Can Picafort, cra. d'Artà)

El Molinar (Palma, Ramonell Boix)

Febrer (Sant Joan, cra. de Manacor. *Diumenges matí*)

Festivitats del mes

Dia 2:	Corpus Christi
Dia 7:	El Sagrat Cor de Jesús
Dia 13:	Sant antoni de Pàdua
Dia 24:	Naixement de sant Joan Baptista
Dia 29:	Sant Pere i sant Pau
Dia 30:	Sant Marçal

Esdeveniments del mes

Palma: Fira del Llibre (de dia 1 a dia 9)

Sant Joan: Festa del Sol que Balla (dia 24)

Marratxí: Festa de sant Marçal (dia 30)

Signes del Zodíac

Àries: El començament de l'estiu influirà molt positivament en el teu estat d'ànim i la teva salut.

Taure: La pràctica de l'esport enalteix els esperits, al teu li falta una empenyeta perquè funcioni millor; practica qualche esport, t'anirà millor.

Bessons: No et deixis influir gaire pels altres, en el fons només tu saps el que vols i el que necessites.

Cranc: Pots tenir sort en algun joc d'atzar o rebre qualche tipus de premi o d'herència.

Lleó: Si tenies pensat fer qualche negoci, depassa'l, el mes de juny no t'és propici.

Verge: Una bona cura de repòs no t'aniria gens malament per sortir de la situació de stress en què estàs immersit.

Balança: El juny serà propici perquè comencis a anar a la mar per torrar-te la panxa; ves amb compte a les cremades.

Escorpió: El teu aspre comportament pot dificultar les teves relacions amb els altres. Quan estiguis nerviós pega una panxada de tarongers o de figues.

Sagitari: Aquest mes serà bastant normal per a tu en tots els aspectes.

Capricorn: Les teves relacions sentimentals poden veure's alterades per la coneixença d'una nova persona que t'al.lucinarà.

Aquari: Has de tenir cura un poc més de la teva salut, sobretot del teu aparell digestiu; ves alerta amb les panxades i els abusos.

Peixos: No et passis massa, encara que et paresqui que tot va nolt bé, no et confiïs gaire amb la teva bona sort.

Telèfons d'interès

Bombers:	55 00 80
Centre Sanitari:	52 63 11
GESA:	55 41 11
Ajuntament:	52 60 03
Apotecaria:	52 62 52
Consell Insular:	72 15 05
Govern Balear:	46 34 50
Centre Meteorològic:	26 46 10
Guardia Civil:	56 00 27
OCB:	72 32 99
SIAC:	900 321 321
PAC (Vilafranca):	56 05 50

El temps

Pluviometria	G. Company
Maig dia 1	2'2
dia 2	43'2
dia 5	9'0
dia 6	3'4
dia 8	21'5
dia 9	4'2
dia 11	16'7
dia 12	0'2
dia 16	5'5
dia 17	9'0

Total maig 115'0

Total acumulat 428'0

La lluna

Plena de dia 1 a dia 5.

Minvant de dia 6 a dia 12.

Nova de dia 13 a dia 19.

Creixent de dia 20 a dia 27.

Plena de dia 28 a dia 30.

Previsió del temps

Dia 21 de juny entra l'Estiu. El juny serà el mes en què definitivament sortirà el sol, però no serà tan calent com ens té acostumats. La primavera del mes serà mogut, amb sol i mal temps alternats, després ja s'estirarà de valent.

Agenda esportiva

VIII Pla de Mallorca de Ciclisme

II Gran Premi "la Caixa"

02-06: Sineu-Sineu

09-06: Muro-Muro

